

17. Interpelácia poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky M. Ritomskej na ministra práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky J. Richtera podaná 6. marca 2014 vo veci problematiky psychického násilia na pracoviskách

JUDr. Mária Ritomská, poslankyňa NR SR
Národná rada Slovenskej republiky

Mgr. Pavol Paška
predseda NR SR
Nám. A. Dubčeka 1
812 80 Bratislava

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 06-03-2014		
Číslo spisu: PREDs-2141/2014		
Listy: 11-	Prílohy: 1/4	
RZ	ZH	LU

Vážený pán minister,

v súlade s článkom 80 Ústavy Slovenskej republiky a s ustanovením § 129 zákona č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov si Vám dovoľujem podať nasledovnú interpeláciu.

Považujem za nevyhnutné venovať pozornosť poznatkom, ktoré sa dosiahli v *Správe z riešenia výskumnej úlohy VÚ 2162 pod názvom Mobbing, bossing na pracovisku*, (ďalej len „Správa“) od zadávateľa: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Sekcia práce, na termín vypracovania: január 2013 – december 2013, kde riešiteľom bola doc. JUDr. Mgr. Andrea Olšovská, PhD., ktorá bola ukončená dňa 03. 02. 2014 a zverejnená dňa 06. 02. 2014 na internetovej stránke Inštitútu pre výskum práce a rodiny: [http://www.ivpr.gov.sk/IVPR/index.php?option=com_php&Itemid=22&lang=sk&ty=projekt&au=Olsovska.%20A\\$](http://www.ivpr.gov.sk/IVPR/index.php?option=com_php&Itemid=22&lang=sk&ty=projekt&au=Olsovska.%20A$)
http://www.sspr.gov.sk/IVPR/images/IVPR/vyskum/2013/Olsovska/2162_mobbing.pdf

Predpokladanú dôležitosť Správy podčiarkujem, nakoľko mala riešiť závažný sociálny fenomén, na ktorý som ako prvá verejná činiteľka upozornila a bolo mi sľúbené akceptovať moje poznatky. O výsledku výskumnej úlohy zadanej Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR som nebola informovaná.

Ja a mnohí občania Slovenskej republiky už dlhodobo upozorňujeme na vážnosť sociálnej hĺbky a sociálnej šírky psychického násillia na pracoviskách, ktorej vážnosť (hĺbka a šírka sociálneho negatívneho fenoménu) nebola v Správe zdôraznená, ani skúmaná. Zdôrazňujem, že ide o výskumnú úlohu, ktorá mala byť zameraná na prípravu legislatívnej úpravy antimobbingového zákona, ale v takej podobe, ako bola Správa odovzdaná, túto úlohu nedokáže ani iniciovať.

Závažné nedostatky obsahu Správy:

1. Správa prináša iba bežnú terminológiu a mená autorov (nie našich a nie našich odborníkov) dostupné na internete a zopár neaktuálnych informácií zastaranej literatúry, ktorá nemá s podstatou sociálneho fenoménu nič spoločné.

2. Správa je zavádzajúca predovšetkým absenciou definícií pojmov a nejasnou artikuláciou toho, čo sme nazvali psychické násilie na pracoviskách.
3. Správa neposkytuje analýzu, aký je percentuálny výskyt psychického násilia na počet pracovísk v Slovenskej republike, čo sa očakávalo minimálne hrubým odhadom.
4. Správa neposkytla analýzu sociálnej hĺbky psychického násilia na pracoviskách, do akej miery poškodzuje rodinu obetí. Vieme z praxe, že ak jeden člen z manželov (manželia sú ako základ rodiny) je mobbovaný na pracovisku, rodina sa rozpadne. Takáto analýza sa očakávala.
5. Správa neposkytla sociálnu analýzu vývoja psychického teroru na pracovisku v prípade, ak je mobbér radový zamestnanec, alebo ak je psycho-teroristom sám zamestnávateľ. Aj to sa očakávalo, že výskum dokáže odpovedať detailne a hlboko fundovane na uvedené otázky. Nič také sme v Správe nenašli.
6. Uvedenie pochybných informácií o téme mobbing, bossing uvádza do omylu. Táto Správa nie je vhodná ani ako východisko a už vôbec nie ako podklad k legislatívnemu zámeru zákona proti mobbingu, či bossingu.
7. V Správe sa vôbec neanalyzuje súvislosť psychického násilia na pracovisku so zdravotným stavom pracujúcich, s nezamestnanosťou a vysokou, ekonomickou stratovosťou nášho štátu, a to v korelácii cez sociálnu poisťovňu, zdravotnú poisťovňu a úrady práce.
8. Správa neodpovedá na otázky, aké možnosti riešenia psychického násilia existujú teraz, v danom sociálno-legislatívnom stave spoločnosti.
9. Správa neodpovedá na otázky, aké legislatívno-sociálne kroky sú a budú realizovateľné, aby psychický teror na pracoviskách nebol a preventívne mu bolo predchádzané, resp. bol eliminovaný už pred jeho prvým výskytom.
10. V Správe sú podhodnotené percentá a odhady výskytu psychického násilia, ktoré sú navyše „dokumentované“ spoločne s diskrimináciou a šikanou, čo sú úplne iné kategórie násilia.
11. V Správe sa uvádza: „na Slovensku sa so zastrašovaním, slovným útočením a inými prejavmi stretáva takmer tretina zamestnancov. Podľa niektorých zistení sa obeťou mobbingu stáva jeden zo šiestich zamestnancov a svedkom ponižovania sa stáva až 80% zamestnancov, ktorí však nezakročia voči takýmto konaniam...“ K tomu uvediem jeden konkrétny údaj: doc. JUDr. Mgr. Andrea Olšovská, PhD., dostala od nás včas pozvánku a mohla prísť na medzinárodnú konferenciu o sociálno-právnych aspektoch násilia na pracoviskách, ktorú

som organizovala na pôde parlamentu dňa 13. 11. 2013. Neprišla, napriek mojim opakovaným výzvam e-mailom i telefonicky. Nakoniec sa ospravedlnila inou činnosťou..... Z tejto konferencie máme Zborník zverejnený na link:

http://www.ritomska.eu/files/Zbornik_z_konferencie_Ludskopravny_RozmerOchrany_Prav_Zamestnancov.pdf

V tejto súvislosti si dovoľím poukázať na škandinávsky výskum problematiky psychického násilia na pracoviskách (mobbingu, bossingu), (Švédsko, Nórsko). Uvedenú otázku skúmali už v šesťdesiatych rokoch minulého storočia ako interdisciplinárnu oblasť vedy. Do štátneho výskumu Škandinávci investovali s jediným cieľom: *Prijat' zákony, aby ochránili psychické blaho pracujúcich.*

Verím pán minister, určite nepochybujete o význame takejto investície. Občania Slovenskej republiky, ktorých v tejto veci zastupujem, ako aj ja osobne, očakávame od Vás seriózne kroky. Od našej vlády očakávame riešenia psychického násilia na pracoviskách.

Vzostupný trend agresivity v spoločnosti, ako sme to jasne ukázali aj v našom Zborníku zvyšuje sociálny a psychický tlak na všetkých zamestnancov na pracoviskách v Slovenskej republike. Zdravotný stav našich občanov je výrazne poškodený práve týmto fenoménom – psychické násilie na pracoviskách.

Vážený pán minister, v súvislosti so Správou riešiteľky doc. JUDr. Mgr. Andrey Olšovskej, PhD., a v súvislosti so sociálnou požiadavkou slovenských zamestnancov o odstránenie psychického násilia z pracovísk, si dovoľím podať nasledovné otázky:

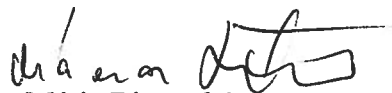
1. Prečo mi nebolo oznámené, ako prvému iniciátorovi riešenia problematiky psychického násilia na pracoviskách v Slovenskej republike, že máte k dispozícii Správu z riešenia výskumnej úlohy VÚ 2162?
2. Ak si myslíte, že výskumná úloha splnila očakávanie a pripravila materiál ako podklad k odstráneniu psychického násilia z pracovísk SR, tak nám, prosím, oznámte Váš legislatívny zámer vychádzajúci z tejto Správy.
3. Prečo ste nezadali Úradom práce štatistický prieskum: Sťažnosti prepustených z pracovného pomeru na prepúšťajúcich bývalých zamestnávateľov?
4. Prečo nie som informovaná o legislatívnych zámeroch na odstránenie psychického násilia z pracovísk SR?
5. Prečo nie je koordinácia legislatívnej práce na odstránenie psychického násilia z pracovísk medzi Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Ministerstvom spravodlivosti SR ?

JUDr. Mária Ritomská, poslankyňa NR SR
Národná rada Slovenskej republiky

- a) Prečo nekoordinuje Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR s Ministerstvom zdravotníctva SR - Výskum chorobnosti následkom psychického násilia na pracoviskách SR? (Každý prepustený po aplikácii psychického násilia na pracovisku je najprv práceneschopný až potom príde na Úrad práce)
- b) Prečo chýba koordinácia štatistického sledovania uvedeného javu ?
6. Prečo chýbajú školenia zamestnávateľov a zamestnancov Úradov práce o fenoméne psychického násilia na pracoviskách SR ?
7. Kedy začne pracovať legislatívna pracovná skupina so zámerom odstránenia psychického násilia (mobbing, bossing, stalking) z pracovísk SR?
8. Môžem očakávať pozvanie do legislatívnej pracovnej skupiny, ktorá bude reálne chcieť odstrániť psychické násilie z pracovísk SR ?

S úctou

Mária Ritomská

Bratislava, 05. 03. 2014

Vážený pán

JUDr. Ján Richter

minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky